

Beslutningsforslag nr. B 46. Fremsat den 13. november 1998 af undervisningsministeren (Margrethe Vestager)

Forslag til folketingsbeslutning

om et udviklingsprogram for fremtidens ungdomsuddannelser

Folketinget opfordrer regeringen til at iværksætte et udviklingsprogram med det formål at sikre en fortsat udvikling af det samlede ungdomsuddannelsessystem.

Udviklingsprogrammet skal medvirke til, at der skabes en større sammenhæng og rummelighed i det samlede uddannelsessystem og til at øge de faglige og personlige udfordringer for alle unge gennem fornyelse af struktur, indhold og arbejds- og evalueringsformer i de enkelte ungdomsuddannelser. Ungdomsuddannelserne skal gennem denne fornyelse tilgodes og udvikle det enkelte menneskes evner og interesser og sikre, at alle unge får mulighed for at indgå i

arbejdslivet, eventuelt efter gennemførelse af videregående uddannelse.

Programmet skal lægge særlig vægt på følgende:

- Udvikling inden for de enkelte uddannelser og uddannelsesområder.
- Større fleksibilitet mellem uddannelserne og områderne.
- Udvikling af aktiviteter og ordninger, der kan fremme de unges overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse.
- Initiativer, der kan øge tilgangen til og gennemførelsen af de videregående uddannelser.

Bemærkninger til forslaget

1. Forslaget

Den overordnede målsætning for forslaget er, at ungdomsuddannelserne hver for sig og samlet skal udvikles således, at de tilgodeser de behov, der er i et samfund, der står over for store teknologiske og globale udfordringer og med den særlige målsætning, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse, og at 50 pct. skal gennemføre en videregående uddannelse.

Med udgangspunkt i de enkelte ungdomsuddannelsers nuværende identitet skal der skabes en sammenhængende udvikling af ungdomsuddannelserne, således at den enkelte unge får bedre muligheder for at gå på tværs i uddannelsessystemet og for at vælge om uden væsentligt tab af uddannelsesetid. Udviklingsprogrammet skal derved bidrage til at nedsætte frafaldet i uddannelserne til et minimum og samtidig nedbringe omfanget af dobbeltuddannelse.

Inden for udviklingsprogrammet bør det således f.eks. afprøves, om en større sammenhæng inden for den enkelte uddannelse i kombination med større fleksibilitet mellem ungdomsuddannelserne kan bidrage til, at flere unge får lyst til at fortsætte i en naturfaglig, sundhedsfaglig eller teknisk videregående uddannelse, herunder i en erhvervsakademiuddannelse.

Endvidere skal der afprøves nye strukturer og organisationsformer, og der skal sigtes mod anvendelse af flere elevaktiverende undervisnings- og arbejdsformer bl.a. med inddragelse af informationsteknologi og nye evalueringsformer, samt i det hele taget nye former for at organisere elevernes arbejde til fremme af både personlige kvalifikationer og faglige kompetencer.

Udviklingsprogrammet skal inddrage og understøtte de forandringer, der er besluttet eller som forventes at blive besluttet i 1998-99 på ungdomsuddannelsesområdet og de tilgrænsende uddannelsesområder, herunder sammenhængen mellem erhvervsuddannelserne og de erhvervsgymnasiale uddannelser og de foreslåede forbedringer for unge med svage uddannelsesforudsætninger. En række af disse forandringer vil i sig selv forbedre muligheden for at opnå de uddannel-

sespolitiske målsætninger, som er nævnt i forslaget til folketingsbeslutning.

Desuden skal udviklingsprogrammet også inddrage allerede eksisterende forsøgs- og udviklingsarbejder inden for ungdomsuddannelserne, f.eks. forsøgene med en 3-årig hf-uddannelse.

Udviklingsprogrammet for ungdomsuddannelserne er et led i et samlet udspil fra regeringen. Dette udspil omfatter i øvrigt:

- Strukturreform af de tekniske erhvervsuddannelser.
- Måltretning af 10. klasse.
- Afskaffelse af egnethedsserklæringen ved ansøgning om optagelse til de gymnasiale uddannelser.
- Revision af lov om erhvervsgrunduddannelser.
- Styrkelse af uddannelses- og erhvervsvejledningen.

2. Konkretisering

Udviklingsprogrammet skal konkretiseres og gennemføres under ledelse af Undervisningsministeriet i dialog med de mange interessenter på området med henblik på at sikre den bedst mulige tilslutning, medvirken og engagement. Det skal herunder fastlægges, hvordan udviklingsprogrammets resultater skal evalueres i forhold til dels det enkelte uddannelsesområde og dels ungdomsuddannelserne som helhed.

Det forudsættes, at konkretiseringen vil inddrage bidrag fra interessenterne, herunder en række af de debatoplæg mv., som er fremkommet inden for programmets område.

3. Økonomiske konsekvenser

Udviklingsprogrammet vil som udgangspunkt blive finansieret inden for Undervisningsministeriets ressourcer til forsøg og udvikling, men herudover forventes en merudgift på i alt 15 mio. kr. årligt, som skal afholdes inden for ministeriets samlede rammer.

4. Konsekvenser i øvrigt

Beslutningsforslaget har ingen administrative og erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser, og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Til beslutningsforslag nr. B 46. Skriftlig fremsættelse (13. november 1998)

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et udviklingsprogram for fremtidens ungdomsuddannelser.

(Beslutningsforslag nr. B 46).

Forslaget om at iværksætte et udviklingsprogram for fremtidens ungdomsuddannelser fremsættes som led i et samlet udspil fra regeringen. Denne sammenhæng er nærmere beskrevet ved fremsættelsen af lovforslaget om en strukturreform af de tekniske erhvervsuddannelser, lovforslag nr. L 90.

Den samlede indsats skal føre til, at stort set alle unge begynder på en ungdomsuddannelse, og at frafaldet fra uddannelserne reduceres mest muligt, så alle unge får en kompetencegivende uddannelse.

Udviklingsprogrammet skal medvirke til, at der skabes større *sammenhæng* og *rummelighed* i det samlede uddannelsessystem og til at øge de faglige og personlige udfordringer for alle unge gennem fornyelse af struktur, indhold og arbejds- og evalueringsformer. Udviklingsprogrammet skal være med til at sikre, at alle unge får en reel mulighed for at indgå i arbejdslivet.

Vort samfund står midt i meget store teknologiske og globale udfordringer, der skaber behov

for veluddannede mennesker på arbejdsmarkedet. Ungdomsuddannelserne spiller en meget væsentlig rolle i svaret på denne udfordring.

Det er tanken, at udviklingsprogrammet skal lægge særlig vægt på udvikling af de enkelte uddannelser og uddannelsesområder og på at skabe større sammenhæng mellem uddannelser og uddannelsesområder. Der skal være gode af- og påstigningsmuligheder og det skal være muligt at gå på tværs i uddannelsessystemet og vælge om uden væsentlig tab af uddannelsestid. Der skal skabes større fleksibilitet mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne, og endvidere skal der lægges vægt på initiativer, der kan fastholde de unge i uddannelsessystemet for derved at øge tilgangen til og gennemførelsen af videregående uddannelser.

Nye strukturer og organisationsformer skal afprøves, og der skal anvendes flere elevaktiverende undervisnings- og arbejdsformer. Det forudsættes, at udviklingsprogrammet konkretiseres og gennemføres i samarbejde og dialog med de mange interessenter på området, hvor flere jo allerede har tilkendegivet interesse for et sådant projekt.

Idet jeg henviser til beslutningsforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale beslutningsforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.